

Herr redaktør.

Jeg føler meg kort og godt smigret ved Deres spørsmål. Det har nok hendt før at jeg er blitt spurt om hva der ligger i den siste linjen. Men å få spørsmålet fra så å si offisielt hold, var likeså nytt som uventet.

Svaret er lett — men langt, såre langt. En helkvelds foredrag. Jeg må derfor nøye meg med noen antydninger.

I sitt skjønn dikt «I skogen» flykter Frøding fra skogen for han orker ikke dens ubarmhjertighet. Han ser rovfuglen slå ned på måltrosten:

«....., och sången
om kärlek för alltid dog.»

Han ser elgen med «sitt greniga vackra horn» stupe. Og vender tilbake til de forhatte mennesker. Dem kan han. De kan ikke såre ham. For hos dem venter han ikke annet enn vold og brutalitet.

Men hva vet måltrosten om barmhjertighet og hva vet rovdypret om vold? Intet. Ikke mer enn skogen vet om sin sang, morgen- og aften solen om sin skjønnhet.

Det varte lenge før det gikk opp for dikterne og malerne at landskapsmaleri i ord eller på lerretet lite hadde med landskapet å gjøre. Men Edvard Munch visste det når han forteller oss at han maler ikke slik han ser det, men slik han så det. Og Obstfelders «Sletten» har lite med landskapsbeskrivelse å gjøre. Novellen forteller om det vi i gamle dager kalte kjærlighet, kjærlighet mellom kvinne og mann. Men lite om selve sletten. Og dog heter novellen og skal hete «Sletten». For, er de to elskede novellens tekst, er sletten dens melodi, slik den i den egentlige virkelighet toner i de to menneskers sinn.

Og Hamsuns første jernnatt i «Pan», er den annet enn en stormende hymne til nattens, skogens spill på hans overømfintlige nerver, i hans sinn? Atter igjen den egentlige virkelighet. Og det er det som ligger i den siste linje i det vesle diktet. For det er menneskesinnet som har skapt skogsangen, den skogen selv intet vet om.

Deres
Cecil Collin-Hansen.

PER VINJE

Vårstigen

Sammen med de gamle fjellstuer på Dovre, som våre historikere mener å vite stammer fra kong Øysteins tid i 1100-årene, har også fjellveien VÅRSTIGEN i Drivdalen en gjev klang i fotturistenes øre. Vårstigen er også mange ganger nevnt i vår historie. En av de første beretninger i så måte hører vi om da Christian V i 1685 måtte ride denne veien for å komme fram over Dovre. I 1733 var Vårstigen utbedret så pass at kong Christian VI i selskap med sin dronning og svigermor kunne kjøre veien i fire-hjuls vogn. Begivenheten er sogar foreviget i B. Roque's kobberstikk: Waarstigen.

En senere skildring som finnes i verket «I Norge 1845» skriver I. Ross følgende om Vårstigen:

— *Vårstigen er et trangt fjellpass på omtrent én mils lengde, hvor det gikk opp og ned i de steileste kleiver med avgrunner ved siden, og hvor 2—3 mann måtte ledsage en vogn med håndspaker for å lempe hjulene oppover de verste punkter og med tauer for å holde igjen nedover bakkene, og hvor man selv med karjol brukte forspann av reservehest og dog brukte 4 timer for å tilbakelegge en stasjon på 1¹/₄ mil. —*

Først i 1853 ble Vårstigen avløst av flat vei langs Driva nede i dalbunnen, og les så hva Åsmund Olafson Vinje skriver i «Ferda-minne frå summaren 1860» om nyveien og Vårstigen:

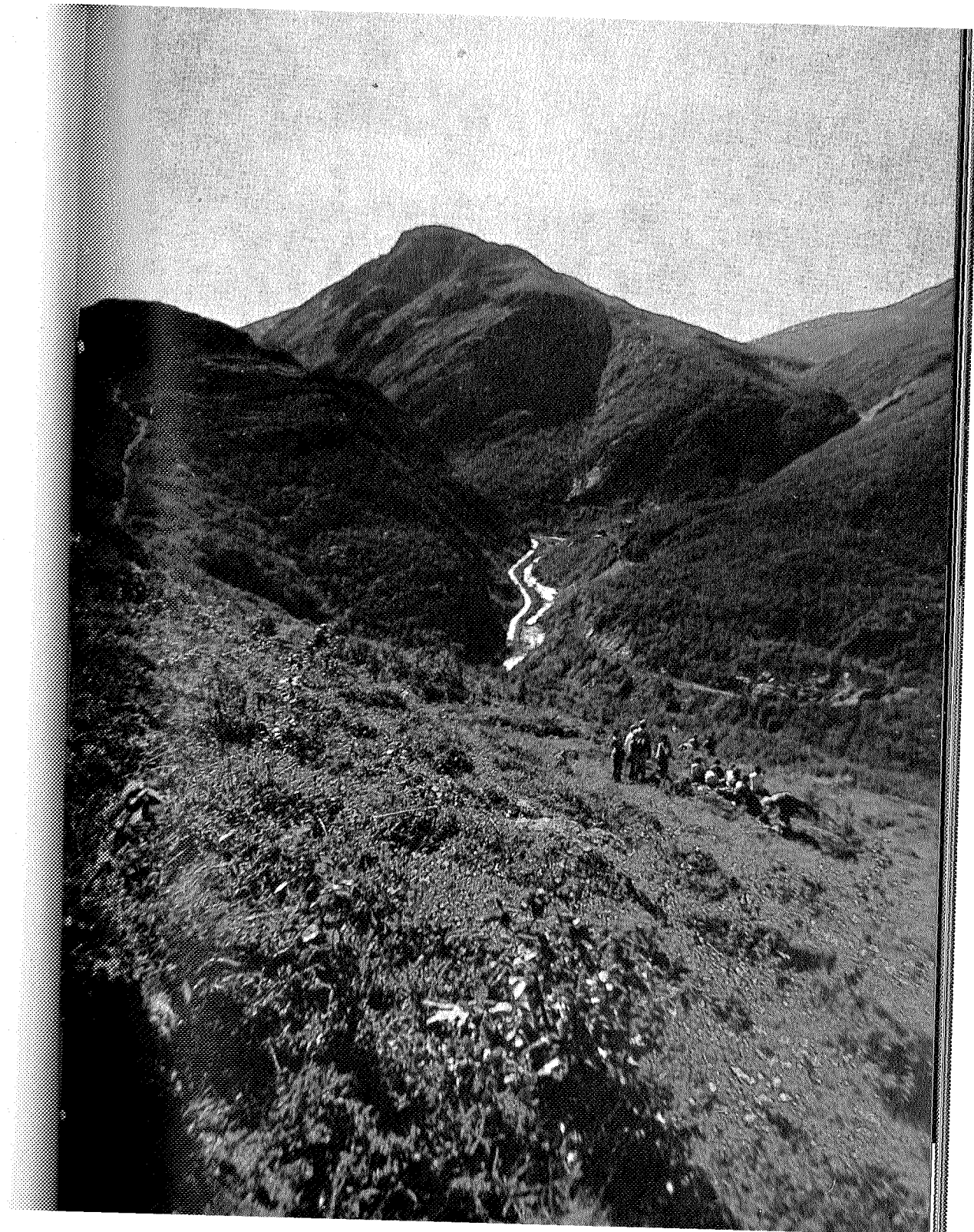
— *No i dei siste åri er vegen lagt ned-med Driva og er derfor slett som ei fjøl, for no hev folk lært, at vatnet er den beste mannen*

til å finna sletfaste vegleidi fram, medan folk i gamle dagar tok etter ku og geit, som krabba upp og ned i lid og bakke. Eg tok den gamle vegen, eg, for å sjå den namngjetne Vårstigen, og eg må segja, at det var den galnaste og styggaste ålmannveg eg ennå hev fare på. Det er reint utrulegt, at folk kunne koma fram der køyrande, og at ikkje kvarannen mann vart ihelslegen av stein og skrede eller siglde til avgrunns i snjo og svell haust og vår vetterers tider. — — Eg stod der på den styggaste kleivi svimrande høgt og såg ned på den nye vegen, som slengde seg som eit smalt band ned-med åi. Eg likna i hop den gamle og denne nye tid, og ingen stad hev den gamle tid vist seg i mine augo so arm og villmannsleg mot den nye som nettup her. —

Tuftene etter Vårstigen består den dag i dag. Nå har vi i Turistforeningens Turkomité vandret den gamle koselige veien fra nord til syd flere ganger på våre fjellturer, og siste sommer var i et koselig følge på 38 personer. Og med hånden på hjertet kan vi ikke være enig med Åsmund Vinje i hans beskrivelse av veien. En vanskelig kjørevei har den selvsagt vært, men med kløv, og som vandringsvei, er den langt fra avskrekkende. Selvsagt kan noe ha endret karakter på de 100 år siden Vinje «Tok den gamle vegen». Vi tenker da først og fremst på den frodige vegetasjon, ikke minst det tette belte av bjørkskog som sannsynligvis skjermer for en del av stupene som sikkert har vært svimlende nok.

En vandring i dag etter Vårstigen gir turgåeren lønn for strevet. Kommer man nordfra så er avtaket tydelig merket, like sønnenfor gården Nedsalsvoll, som igjen ligger ca. 5 km sør for Drivstua stasjon. Startstedet ligger på 725 m o. h. Til å begynne med følger Vårstigen seterveien som lengere oppgår østover og inn til Elgsjøen. Man passerer tuftene av den nedlagte Vollseter, og like etter bør man være særs oppmerksom, for da skiller seterveien og Vårstigen lag. Vårstigen smetter inn i bjørkskogen i en liten smal åpning, som vi i TTT i sommer gjorde atskillig bredere takket være medbrakt sag og øks.

Om ikke lenge står vi ved en av de vanskeligste passasjer, nemlig forseringen av Vårstigåa. Her var det før bare et par stokker igjen etter gammelbroen, og enten måtte man her balansere over den sterke strømmen eller kripe til korset, begi seg ut i åa og vasse.

En pust i bakken ved nybrua

Tenke seg til gleden da vi under turen i sommer, fant en ny og helt fersk bro over Vårstigåa, som Telegrafverket hadde bygget bare én uke før vi kom. Alle som én var vi statsbedriften takknemlige for hjelpen med den gilde broen som var ført opp av impregnert materiale og liketil forsynt med rekkverk.

Straks etter passeringen av Vårstigåa er man fremme ved Engsetra, som er gild plass å raste ved, for nå er man også kommet ut i åpent lende og har utløperne av Dovrefjella like inn på seg i vest og sørover.

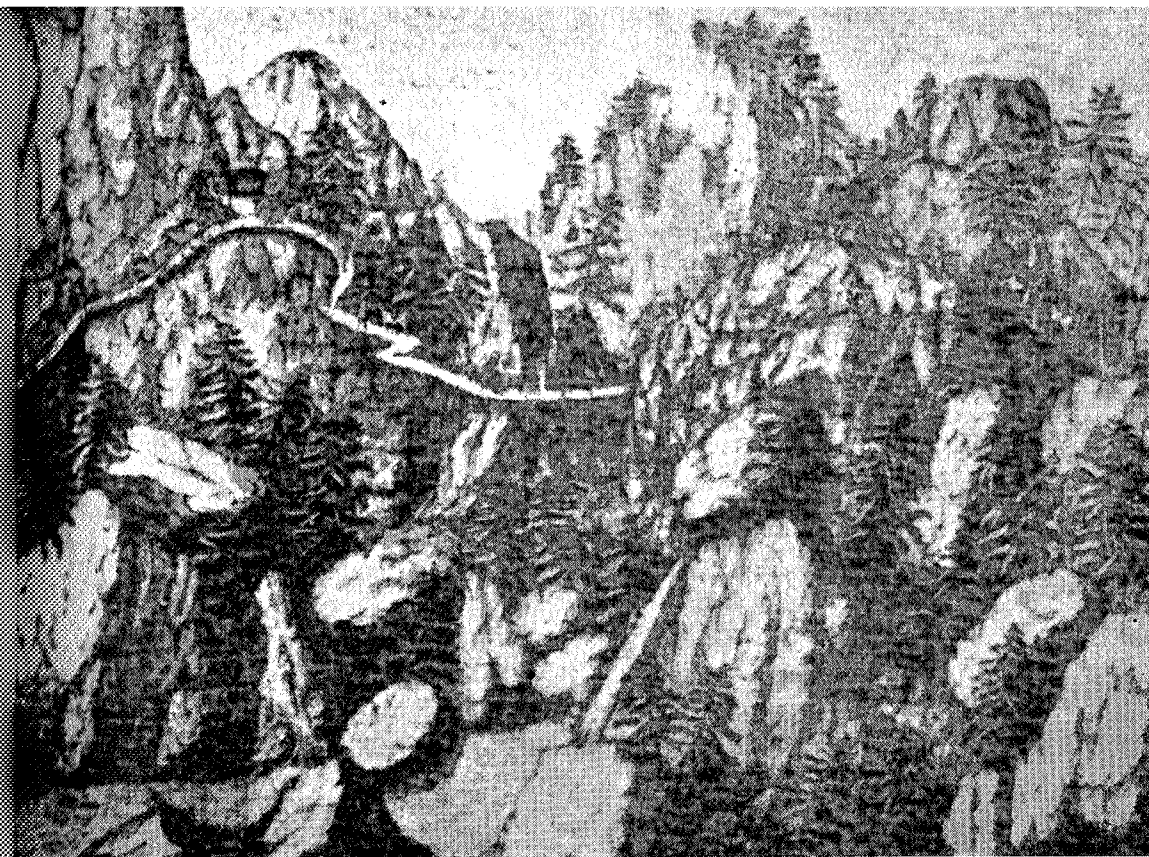
Vi ser ned i dalbunnen, vi ser riksvei 50 som et grått støvbånd.

Driva grønn og vilter, og på dalens motsatte side Dovrebanens stålbånd som tar seg oppover dalen gjennom tunnel på tunnel.

Nedenfor oss har vi også Drivstugusetra, og tydelig kan vi nå følge Vårstigen kurs sørover, for telefonstolpene opp til Dovre er reist i samme tråkket. Etter rasten må vi først ta oss ned i et grasbevokset søkk, før vi begynner på den siste stigningen opp mot toppen av Vårstigen og varden som er reist der. Her oppe er utsynet nordover dalen helt praktfullt. Vis a vis ser vi Nystuguhøin, 1683 meter høy. Skilt av den bratte Stølådalen finner vi lengere nord Hetsåghø som er nesten like høy, og alle de andre høer og topper som skjærer Drivdalen på begge sider.

Her oppe ved varden befinner vi oss godt og vel i 1000 meters høyde, og tatt i betraktning at startstedet vårt lå på 725 meter, så er ikke den totale stigning avskrekkende.

Nedturen til riksvei 50 er grei, det går unna i en eneste lang bakke. Selve turen etter den skisserte rute er en drøy mil, som man med god margin kan gjøre unna på ca. 3 timer.

Vårstigen etter et gammelt kobberstikk

Foruten de vakre fjellformasjonene og panoramaet, må man også nevne den rike floraen som en blomsterelsker vil sette pris på å stifte bekjentskap med.

Vi nevnte at avtaket til Vårstigen nordfra var tydelig markert, det samme er også tilfellet hvis man vil gå Vårstigen fra sør. Skiltene er satt opp av Oppdal Turistlag.

Avstanden fra der Vårstigen møter riksveien og opp til Kongsvoll fjellstue og Kongsvoll stasjon er ca. 4 km.

Vi vil så godt vi kan anbefale en tur etter Vårstigen. Ingen vil angre på det, og vi vil fremheve at vi har hatt 70-åringer med på turene våre, og de har klart brasene med honnør.